

Weerbaar tegen dreigingen

VIER REFLECTIEVRAGEN VOOR DE BESTUURSTAFEL

Dreigingsbeeld Hoger Onderwijs 2018

- Dit dreigingsbeeld is in opdracht van Integraal Veilig Hoger Onderwijs (IV-HO) opgesteld door het COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement.
- Het dreigingsbeeld geeft een landelijk beeld van dreigingen die spelen voor hogescholen en universiteiten.
- De dreigingen zijn divers en kunnen per instelling verschillen.
- Het dreigingsbeeld is een instrument voor de interne dialoog over dreigingen en de benodigde preparatie

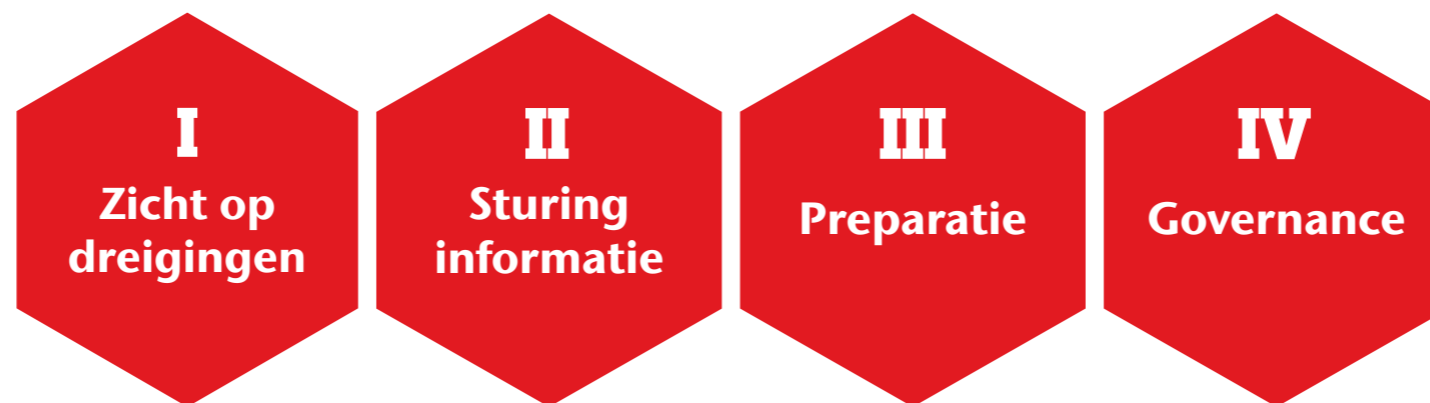
Achtergrond

- Dit is de 1ste editie van het dreigingsbeeld Hoger Onderwijs
- Voor het dreigingsbeeld zijn openbare publicaties, deskundigen en coördinatoren veiligheid van hogescholen en universiteiten geraadpleegd
- Tevens zijn in een online survey dreigingen beoordeeld op kans, impact en dynamiek

Thema's dreigingsbeeld

Het dreigingsbeeld is opgebouwd conform de acht veiligheidsthema's van IV-HO, namelijk:

- Sociale veiligheid
- Zorgwekkend gedrag en radicalisering
- Internationalisering
- Integriteit
- Privacy en cybersecurity
- Kennisveiligheid
- Gebouwveiligheid en BHV
- Arbo & milieu

Staan nieuwe dreigingen op de bestuursagenda?

Welke actuele sturingsinformatie over dreigingen?

Hoe bereidt u zich voor?
Hoe verbinden we veiligheid aan onze strategische doelen?

Hoe is de governance ingericht?

Dreigingen

- Hogescholen en universiteiten worden geconfronteerd met een scala aan dreigingen.
- Privacy en cybersecurity, sociale veiligheid, zorgwekkend gedrag worden als grootste dreigingen gezien
- Dit zijn nieuwe dreigingen; dreigingen waarbinnen zich voortdurend nieuwe ontwikkelingen voordoen en waarvan de aanpak meerdere disciplines van de organisatie raakt (bestuur, veiligheid, ICT, communicatie)
- Scholen zijn -door hun schaalgrootte en de maatschappelijke omgeving waarin zij opereren- kwetsbaar voor incidenten. Die incidenten kunnen grote impact uitoefenen op studenten en medewerkers en de continuïteit. Dit onder druk van maatschappelijke trends als polarisatie, mediatisering en afnemende risicotolerantie
- Meer klassieke dreigingen, zoals Arbo en milieu en gebouwveiligheid worden lager ingeschat. Hierin speelt mee dat dit gekende dreigingen zijn, met vertrouwde en bekende beheersmaatregelen. Het zijn echter typisch dreigingen die voortdurend aandacht en onderhoud vragen.

Privacy & cybersecurity

- Datalekken
- Manipulatie data/ identiteitsfraude
- Spionage / verlies van intellectueel eigendom
- Reputatieverlies en aantasting van vertrouwen van studenten, medewerkers en andere belanghebbenden

Sociale veiligheid

- Cyberpesten en -intimidatie
- Polariserend activisme dat gebruik maakt van nieuwe media
- Psychosociale en geestelijke gezondheidsproblemen/ suicides

Specifieke dreigingen belicht:

- Effecten van polariserend activisme: risicomijding en zelfcensuur wetenschappers, inperking vrije meningsvorming
- Psychosociale gezondheids- en geestelijke problematiek

Een dynamische, veeleisende omgeving

Trends

Scholen opereren in een dynamische en veeleisende omgeving. Daarin spelen een aantal belangrijke trends:

1. Digitalisering
2. Internationale mobiliteit
3. Mondiale onveiligheid en onvoorspelbaarheid
4. Open campus, partnerschappen en 'shared workspaces'
5. Mediatisering: nieuwe media en 'fake news'
6. Afnemende risicotolerantie en aansprakelijkheid

Deze trends bieden kansen, maar ook bedreigingen. Het zijn krachten die inwerken op de veilige leer- en werkomgeving die hogescholen en universiteiten moeten bieden.

Brede impact, versterken integraliteit tussen disciplines

- Bestuur
- ICT Beveiliging
- Veiligheid
- Crisismanagement
- HR
- JZ
- Communicatie
- Externe partners (gemeente, politie)
- Functionaris Gegevensbescherming

Meer weten?

Dreigingsbeeld Hoger Onderwijs 2018. Zie: <https://www.integraalveilig-ho.nl/>